

ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑ

Με τον όρο Ολοκαύτωμα περιγράφεται ο συστηματικός διωγμός και η γενοκτονία διαφόρων εθνικών, θρησκευτικών, κοινωνικών ή και πολιτικών ομάδων κατά την διάρκεια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, που ήταν αποδεδειγμένα υποκινούμενος από τη Ναζιστική Γερμανία και τους συνεργάτες της.

Εικόνα 1) Σκλάβοι που υποβάλλονταν σε καταναγκαστική εργασία στο Μπούχενβαλντ.

- **Στρατόπεδα Συγκέντρωσης και Καταναγκαστικής Εργασίας (1933-1945)**

Ξεκινώντας στα 1933, οι Ναζί δημιούργησαν στρατόπεδα συγκέντρωσης μέσα στη Γερμανία, πολλά από τα οποία ιδρύθηκαν από τις τοπικές αρχές, για την κράτηση πολιτικών κρατουμένων και «ανεπιθύμητων». Αυτά τα πρώιμα στρατόπεδα συγκέντρωσης υπάχθηκαν τελικά σε μια κεντρική διοίκηση. Μέχρι το 1939 είχαν δημιουργηθεί έξι μεγάλα στρατόπεδα συγκέντρωσης. Μετά το 1939 και το ξέσπασμα του πολέμου, τα στρατόπεδα αυτά μετατράπηκαν σε μέρη όπου τα θύματα των Ναζί, μεταξύ άλλων Εβραίοι και αιχμάλωτοι πολέμου, είτε δολοφονούνταν είτε αναγκάζονταν να εργαστούν σαν σκλάβοι, και κρατούνταν σε καθεστώς υποσιτισμού και βασανισμών.

Κατά τη διάρκεια του πολέμου, τα στρατόπεδα συγκέντρωσης εξαπλώθηκαν σε όλη την Ευρώπη, καθώς ιδρύθηκαν και νέα, κοντά στα αστικά κέντρα, συχνά σε μέρη όπου υπήρχαν μεγάλοι Εβραϊκοί, Πολωνικοί, κομμουνιστικοί ή Ρομά πληθυσμοί. Τα περισσότερα βρίσκονταν στην περιοχή της Κεντρικής Κυβέρνησης της Πολωνίας, αλλά υπήρχαν στρατόπεδα σε όλες τις χώρες που κατέκτησαν οι Ναζί. Η μεταφορά των κρατουμένων συχνά γινόταν κάτω από απάνθρωπες συνθήκες, με φορτηγά μέσα στα οποία πολλοί πέθαιναν, πριν φτάσουν στον προορισμό τους. Στρατόπεδα συγκέντρωσης υπήρχαν και στην ίδια τη Γερμανία, και παρότι δεν ήταν σχεδιασμένα ως στρατόπεδα συστηματικής εξόντωσης, πολλοί κρατούμενοι πέθαναν λόγω των άθλιων συνθηκών ή εκτελέστηκαν.

• **Τάγματα θανάτου (1941-1943)**

Έως και 1,6 εκατομμύρια Εβραίοι δολοφονήθηκαν σε μαζικές εκτελέσεις από τους Ναζί και τους συνεργάτες τους, ειδικά το 1941 πριν την ίδρυση των στρατοπέδων εξόντωσης. Κατά την εισβολή στη Σοβιετική Ένωση, πάνω από 3.000 ειδικές μονάδες με αντικείμενο τις μαζικές δολοφονίες, ακολουθούσαν τη Βέρμαχτ, δολοφονώντας μαζικά Πολωνούς, κομμουνιστές και τους εβραϊκούς πληθυσμούς της Σοβιετικής Ένωσης.

Οι Πολωνοί έγιναν στόχος από νωρίς στην Επιχείρηση ΑΒ, κατά τη διάρκεια της οποίας 30.000 διανοούμενοι και πολιτικοί συνελήφθησαν, από τους οποίους 7.000 δολοφονήθηκαν. Το καλοκαίρι του 1941, τα Τάγματα Θανάτου άρχισαν να σκοτώνουν Εβραίους, ξεκινώντας με τη δολοφονία 2.200 Εβραίων στο Μπιάλιστοκ στις 21 Ιουνίου 1941. Από τον Σεπτέμβρη έως και τα τέλη του 1942, μια σειρά από μαζικές δολοφονίες έλαβαν χώρα στην Πολωνία, τη Λιθουανία, την Ουκρανία και τη Λεττονία: πάνω από 33.000 Εβραίοι δολοφονήθηκαν στο Μπάμπι Γιαρ, 25.000 στη Ρούμπουλα, πάνω από 36.000 στη Σφαγή της Οδησσού από Ρουμανικές δυνάμεις, 9.000 στο Ένατο Οχυρό και 40.000

στο Πανεριάι. Αυτές και παρόμοιες σφαγές σε ολόκληρη την Ευρώπη κόστιζαν τη ζωή σε περίπου 100.000 Εβραίους κάθε μήνα, για πέντε μήνες. Μέχρι το τέλος του 1943 άλλες 900.000 Εβραίων είχαν θανατωθεί με αυτό τον τρόπο, αλλά ακόμη κι αυτό δεν ήταν αρκετό για την ηγεσία των Ναζί, που στα τέλη του 1941 άρχισε την εφαρμογή της Τελικής Λύσης, της ολοκληρωτικής δηλαδή εξόντωσης των Εβραίων της Ευρώπης.

• **Στρατόπεδα εξόντωσης (1942-1945)**

Το Δεκέμβρη του 1941, οι Ναζί έθεσαν σε λειτουργία το στρατόπεδο του Κέλμνο, το πρώτο από αυτά που θα γίνονταν γνωστά ως στρατόπεδα εξόντωσης, με μοναδικό σκοπό τις δολοφονίες σε βιομηχανική κλίμακα, σ' αντίθεση με τα στρατόπεδα συγκέντρωσης. Πάνω από τρία εκατομμύρια Εβραίοι πέθαναν σε αυτά τα στρατόπεδα εξόντωσης.

Οι δολοφονίες γίνονταν με δηλητηριώδες αέριο, συνήθως σε θαλάμους αερίων, αν και πολλοί κρατούμενοι δολοφονήθηκαν σε μαζικές εκτελέσεις, με απαγχονισμούς και άλλους, ιδιαίτερα βάρβαρους τρόπους. Τα πτώματα των δολοφονημένων καίγονταν σε κρεματόρια και οι στάχτες θάβονταν ή σκορπίζονταν.

Το 1942, οι Ναζί ξεκίνησαν την πιο καταστροφική φάση του Ολοκαυτώματος με την επιχείρηση Ράινχαρντ, ιδρύοντας νέα στρατόπεδα εξόντωσης, με αποτέλεσμα περισσότεροι από 1,7 εκατομμύρια Εβραίοι να δολοφονηθούν, στα στρατόπεδα αυτής της επιχείρησης, μέχρι τον Οκτώβριο του 1943. Το μεγαλύτερο από αυτά ήταν το στρατόπεδο θανάτου του Άουσβιτς, που περιελάμβανε ένα στρατόπεδο εργασίας και ένα εξόντωσης (Μπίρκεναου). Στο αποκορύφωμα της λειτουργίας του, στους θαλάμους αερίων του έβρισκαν τραγικό θάνατο πάνω από 8.000 άνθρωποι την ημέρα.

- **Διαλογή κρατουμένων**

Κατά την άφιξή τους στα στρατόπεδα αυτά, η διαλογή των κρατουμένων γινόταν σε δυο ομάδες: Η πρώτη ομάδα περιελάμβανε εκείνους που ήταν πολύ αδύναμοι ή άρρωστοι για να εργασθούν. Αυτοί οδηγούνταν κατευθείαν στους θαλάμους αερίων (συχνά καμουφλαρισμένους σαν ντους) και τα πτώματά τους καίγονταν. Στη δεύτερη ομάδα ανήκαν όσοι χρησιμοποιούνταν σαν σκλάβοι στο στρατόπεδο και στις βιομηχανίες ή στις επιχειρήσεις της περιοχής. Οι Ναζί ανάγκαζαν, επίσης, ορισμένους κρατούμενους να εργάζονται στη συλλογή και καταστροφή των πτωμάτων, και να τα ακρωτηριάζουν όποτε χρειαζόταν. Τα χρυσά δόντια αφαιρούνταν από τα πτώματα, όπως και τα γυαλιά όρασης αλλά και τα μαλλιά των γυναικών (που τους τα ξύριζαν πριν τις θανατώσουν) και χρησιμοποιούνταν για να κατασκευασθούν, μεταξύ άλλων, υφάσματα και κάλτσες.

- **Απολογισμός των θυμάτων**

Εικόνα 2) Ο στρατηγός (ύστερα πρόεδρος των Η.Π.Α) εξετάζοντας τα πτώματα σε στρατόπεδο συγκέντρωσης, 1945 .

Ο ακριβής αριθμός των ανθρώπων που δολοφονήθηκαν υπό το ναζιστικό καθεστώς μπορεί να μη γίνει ποτέ ευρέως γνωστός, αλλά μελετητές του θέματος, χρησιμοποιώντας διάφορες μεθόδους υπολογισμού, έχουν σε γενικές γραμμές συμφωνήσει σε μια εκτίμηση του αριθμού των θυμάτων. Πρόσφατα αποχαρακτηρισμένα Βρετανικά και Σοβιετικά έγγραφα έδειξαν ότι το πραγματικό σύνολο των θυμάτων είναι πολύ υψηλότερο από αυτό που πιστευόταν. Υπολογίζεται ότι πάνω από ένα εκατομμύριο παιδιά περιλαμβάνονται στα άτομα που θανατώθηκαν κατά τη διάρκεια της Ναζιστικής κυριαρχίας στη Γερμανία και στην κατεχόμενη Ευρώπη.

Ομάδα	Αριθμός θανάτων
Εβραίοι	6 εκατομμύρια
Σοβιετικοί πολίτες	γύρω στα 7 εκατομμύρια (από τα οποία 1,3 είναι Σοβιετικοί Εβραίοι πολίτες οι οποίοι έχουν ήδη συμπεριληφθεί στον αριθμό των 6 εκατομμυρίων Εβραίων θυμάτων)
Σοβιετικοί αιχμάλωτοι πολέμου	γύρω στα 3 εκατομμύρια (από τους οποίους περίπου 50.000 είναι Εβραίοι στρατιώτες)
Μη Εβραίοι Πολωνοί πολίτες	γύρω στα 1,8 εκατομμύρια (από τους οποίους μεταξύ 50.000 και 100.000 ανήκουν στην πολωνική ελίτ)

Σέρβοι πολίτες (στα εδάφη της Κροατίας, της Βοσνίας και της Ερζεγοβίνης)	312.000
Άτομα με αναπηρίες που ζουν σε ιδρύματα	μέχρι 250.000
Ρομά (Τσιγγάνοι)	μέχρι 250.000
Μάρτυρες του Ιεχωβά	περίπου 1.900
Κατ' εξακολούθηση εγκληματίες και οι αποκαλούμενοι ακοινώνητοι	τουλάχιστον 70.000
Γερμανοί πολιτικοί αντιφρονούντες και αντιστασιακοί στα κατεχόμενα από τις δυνάμεις του Άξονα εδάφη	ακαθόριστος αριθμός
Ομοφυλόφιλοι	εκατοντάδες ενδεχομένως χιλιάδες (ίσως να έχουν συμπεριληφθεί κατά ένα μέρος στους 70,000 κατ' εξακολούθηση εγκληματίες και στους αποκαλούμενους ακοινώνητους που αναφέρονται παραπάνω)

Εικόνα 3) Χάρτης ενός διοικητή τάγματος θανάτου , που δείχνει τον αριθμό των Εβραίων που εκτελέστηκαν στις Βαλτικές χώρες , Δεκέμβριος 1941.

- **Από το Ημερολόγιο της Άννας Φρανκ**

Εικόνα 4) 'Δεν θέλω να ζω μια μάταιη ζωή όπως οι περισσότεροι άνθρωποι. Θέλω να είμαι χρήσιμη και να προσφέρω χαρά σε όλους ακόμα και σε αυτούς που δεν θα τύχει να συναντήσω ποτέ. Θέλω να συνεχίσω να ζω , ακόμη και μετά τον θάνατο μου !'

Νιώθω κακιά που βρίσκομαι σ' ένα ζεστό κρεβάτι , ενώ οι πιο αγαπημένες φίλες μου εκτελέστηκαν ή σωριάστηκαν λιπόθυμες.

Τρομάζω όταν σκέφτομαι όλους αυτούς με τους οποίους ένιωθα τόσο βαθιά συνδεδεμένη και που τώρα έχουν παραδοθεί στα χέρια των πιο ανειλέητων δήμεων που υπήρξαν ποτέ.

Και όλα αυτά μόνο και μόνο επειδή ήταν Εβραίοι.....

Πηγές :

<https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9F%CE%BB%CE%BF%CE%BA%CE%B1%CF%8D%CF%84%CF%89%CE%BC%CE%B1>

<https://encyclopedia.ushmm.org/content/el/article/documenting-numbers-of-victims-of-the-holocaust-and-nazi-persecution>

Ντούνια Χρυσάννα

Σαμπάνη Βασιλική